

nedeľa

18. júna 2023

29. ročník

Pamiatke nezabudnuteľného (aj) prezidenta Art Film Festu venovali organizátori sobotňajší večer v historických priestoroch starej radnice v programe zostavenom z pesničiek s jeho textami. Dramaturgicky a scenáristicky ho pripravil jeho dlhoročný spolupracovník z divadla L+S, **Pavol Danišovič**, ktorý ho svojím šarmantným a typickým spôsobom aj moderoval a prekladal spomienkami na zážitky s ním. Hneď na úvod privítal členov kapely, ktorú špeciálne pre tento večer zostavil bubeník **Martin Valihora** zo skvelých hudobníkov (Michal Bugala – gitara, Eugen Vizváry – klávesové nástroje, Richard Csino – basgitara) a ktorá odštartovala program dynamickou inštrumentálnou verziou pesničky *Keď som išiel*.

Ady Hajdu pripomenul históriu vzniku skladby *Valutový cudzinec* a svojím typicky divadelným spôsobom s pohybovým využitím takmer celého javiska ju aj odspieval, či podľa vlastných slov „odkričal“. V hľadisku mu tleskala aj **Magda**

otca **Dominika Kavaschová** a **Andrea Bučko** si špeciálne pre tento program pripravili a nacvičili dve skladby, ku ktorým si samé zložili hudbu. Kým text *Za lásku* bol zhudobnený premiérovou,

Spomínam na *Paríž* a pridala k tomu aj históriu o tom, ako jej rodičia vysvetľovali aký vzácny a uznávaný bol v dobe vzniku tej druhej pesničky koňak značky Martell objavujúci sa v závere jej

VÝNIMOČNÝ FESTIVALOVÝ VEČER

Vášáryová, ktorá sa s ním v ten deň stretla na špeciálnom festivalovom turnaji a – vyhrala ho. Dcéra Jara Filipa **Dorota Nvotová** okrem dvoch pesničiek autorskej dvojice Filip/Lasica (*Do batôžka*, *Vyletel vták*) zaspievala aj *Cez okno*, titulnú pesničku z prvého sólového albumu svojho

pesničku *Chcem odísť* už skôr naspieval vo svojej verzii Peter Lipa, takže došlo aj k miernej úprave textu pôvodne písaného pre mužskú postavu. **Natália Puklušová**, ktorá podobne ako Dominika Kavaschová účinkovala s Milanom Lasicom v hre *Listy Emilovi* zaspievala skladby Clivota a

textu. Finále patrilo čerstvému osemdesiatnikovi **Petrovi Lipovi**, ktorému publikum búrlivo aplaudovalo už od jeho príchodu na scénu. Ten to „lasicovsky“ okomentoval, že odkedy sa dožil tohto veku, tak sa mu to stáva pravidelne bez toho, aby zaspieval jedinú notu. Prítomným hudobníkom odkázal, že na to, aby sa to stávalo aj im, sa stačí onoho veku dožiť.

Potom však už svojím nenapodobiteľným spôsobom ovládol javisko troma pesničkami z viac ako šesťdesiatich, ktoré vznikli počas jeho štyri dekady trvajúcej autorskej spolupráce s Milanom Lasicom (*Sťahovací vtáci*, *Prosperita*, *Balada o štyroch koňoch*). Tú poslednú predstavil v novej verzii, ktorá vznikla pre úplne nový album Petra Lipu *NOLA*, ktorého polovica sa nahrávala v americkom New Orleans. Skvelý večer sa končil dlhotrvajúcim a nadšeným potleskom pre všetkých účinkujúcich a predovšetkým, ako to jeden z nich poznamenal, pre človeka, ktorý bol v košickej historickej radnici síce nie fyzicky, ale stále a nenapodobiteľne prítomný – **Milana Lasicu**.

SOBOTŇAJŠIE FILMOVÉ PREMIÉRY

Art Film Fest včera ponúkol divákovi hneď niekoľko exkluzívnych predpremiér sprevádzaných delegáciou tvorcov. Predpremiéry sa niesli v znamení dystopie, náboženského fanatizmu, vojnových obrazov a dejín československej kinematografie.

Prvá predpremiéra dňa sa konala v kine Úsmev. **Československá rozprávka** z programovej sekcie Panoráma pojednáva o československej novej vlně - hnutí filmových tvorcov v 60. rokoch 20. storočia v Československu. Charakteristickým znakom československej novej vlny boli experimenty s formálnymi prvkami a nekonvenčným spôsobom rozprávania príbehov. Tvorcovia využívali neštandardné strihové techniky, rôzne kamerové pohyby a dobové lokality na vytvorenie autentických a vizuálne pôsobivých diel. Snímku osobne uviedol francúzsky režisér **Christian Paigneau**. Festivalovým divákovi ho predstavil filmový teoretik a kritik **Martin Ciel**. V krátkom úvode Christian Paigneau objasnil inšpiráciu pre nakrútenie dokumentu: „*Keď som začal nakrúcať tento film, s Československom má nič nespájalo. Keď som však prvýkrát videl filmy československej novej vlny, uchvátili ma. Českému a slovenskému jazyku som vôbec nerozumel. Pohltili ma však filmové obrazy. Jazyk či príbeh filmu, bol v tom okamihu nepodstatný. Práve preto som sa rozhodol nakrútiť tento film.*“

Po skončení Československej rozprávky sa v tej istej kinosále konala ďalšia špeciálna predpremiéra z programovej sekcie K susedom. Po prvýkrát sa na plátne kina Úsmev premietol film **Pohania** českej režisérky **Olgy Dabrowskej**. Dramatický pôdorys príbehu, odohrávajúceho sa v ukrajinskej Odeze, vychádza z rovnomennej divadelnej hry **Anny Jablonskej**, ktorá tragicky zahynula pri teroristickom útoku na moskovskom letisku Domodedovo v roku 2011. Do rodiny, ktorá je plne zamestnaná rekonštrukciou

bytu a bežnými starosťami, prichádza nečakane babička, otcova matka. Časť svojho života strávila v kláštoroch a jej silné náboženské presvedčenie je katalyzátorom narušených rodinných väzieb. „*Keď som prvýkrát dostala scenár Pohanov do rúk, pracovala som ako dramaturgička v Braníckom divadle v Prahe a mojou úlohou bolo programovať divadelný repertoár. Téma scenáru ma hneď od začiatku zaujala. Už počas čítania som si uvedomila, že tento scenár je určite potrebné nakrútiť, pretože má obrovský filmový potenciál. Zaujímavosťou bol aj hladký príbeh nakrúcania a mystická rovina, ktorá nás nakrúcaním sprevádzala. Na filmovom pláči sme mali pocit, že zosnulá autorka scenáru **Anna Jablonska**, je stále s nami, pomáha nám a inšpiruje nás,*“ dodáva **Olga Dabrowska**.

V Medzinárodnej súťaži hraných filmov bol v predpremiére uvedený film **Umelohmotné nebo** režisérkej dvojice **Tibora Banóczkiho** a **Saroly Szabó**. Snímka prináša do prostredia stredoeurópskej kinematografie nevšednú tému dystopie v hybridnej animovano-hranej forme sci-fi žánru. Film je zasadený do temnej budúcnosti Maďarska, do roku 2123. Z dôvodu ubúdajúcich zdrojov môže ľudstvo prežiť len vďaka kompromisu: vo veku 50 rokov sa každý občan postupne zmení na strom. Keď

Stefan zistí, že jeho milovaná manželka **Nora** sa dobrovoľne predčasne prihlásila na darovanie svojho tela, vydáva sa na dobrodružnú cestu, aby ju za každú cenu zachránil. Snímku v Kunsthalle uviedli tvorcovia filmu.

Dlhú líniu sobotňajších predpremiér v kine Úsmev završil film **Územie fantázie** z programovej sekcie Slovenská sezóna. Začínajúca režisérka **Paula Malárová** dorazila do kina Úsmev spolu s filmovým štábom, aby uviedli ich celovečerný debut. Film nevšedným spôsobom skúma zobrazenie vojny v krajine, ktorá sa nachádza dlhodobo v mieri. Vojna na Ukrajine filmu dodala nečakanú aktuálnosť a dôležitú rovinu, ktorá z pozorovania bizarných situácií robí kritickú štúdiu o tom, kto si vlastne prisvojil tému vojny a armády na Slovensku. „*Film sa snaží nahliaďnúť do kolektívneho nevedomia našej spoločnosti, kde je prítomnosť vojny silno zakorenená. Skúmame mierovú spoločnosť a aké v nej má vojna postavenie. Vytvárame tak akýsi idylický svet, kde už vojna nenaháňa strach, ale je iba hrou na minulosť, niečím čím si môžeme vyplniť voľný čas, kde nikto neumiera. Práve táto idylka má za úlohu diváka vyrušiť a rozbehnúť tak jeho vlastné uvažovanie o vnímaní vojny na území dlhodobého mieru,*“ opisuje svoj prvý film režisérka **Paula Malárová**.

ČO DNES NEZMEŠKAŤ NA FESTIVALE?

Art Film Fest je v plnom prúde a ani v nedeľu nepoľavujeme. V programovej ponuke si zaspomíname na režiséra Juraja Jakubiska filmovou rozprávkou **Peňavý Max a strašidlá** o 10:00 v kinosále JOJ Cinema 1 v Kulturparku.

Jakubiskov lyrický poviedkový film **Zbehovia a pútnici** (14:30, Kino Úsmev) o troch vojnových príbehoch spojených alegorickou postavou smrti uvedie Kino Úsmev v rámci svojho nedeľňajšieho poobedného programu. Pri oboch filmoch diváci exkluzívnevidia aj najnovšiu upútavku k poslednej maistrovej snímke **Perinbaba a Dva svety**, ktorá ešte len príde do slovenských kín.

Náš festival dáva s veľkou radosťou priestor experimentálnym filmom, ktoré skúmajú výrazové a estetické možnosti obrazu a zvuku. Práve takýmto filmom je úspešná snímka z festivalu Berlinale **Poznámky z Eremocénu** slovenskej režisérky Viery Čákanyovej. Príležitosť vidieť toto unikátne audiovizuálne dielo budete mať už o 12:30 v Kine Veritas.

MASTERCLASS PETRA BEBJAKA

Ak sa viac zaujímate o zákulisie slovenskej seriálovej tvorby, príhodným pre vás

určite bude masterclass pod vedením režiséra **Petra Bebjaka**, ktorý v Galérii ALFA v Kulturparku o 13:00 predstaví nástrahy a východiská seriálovej výroby u nás. Zodpovie pri tom otázky, ktoré si určite kladú mnohí televízni diváci.

V nedeľnom programe nechýba ani atmosférická mysteriózna dráma z Kostariky s názvom **Domingo a hmla**, ktorá bude uvedená v rámci Medzinárodnej súťaže hraných filmov o 17:00 v Kulturparku JOJ Cinema 1. Film, ktorý k nám dorazil z minuloročného festivalu v francúzskom meste Cannes pojednáva

o boji jednotlivca s developerom a jeho zločineckou bandou, ktorí sú odhodlaní dosiahnuť svoje a vyhnúť Dominga z jeho pozemku, na ktorom schováva veľké tajomstvo.

MEZZOFORTE

Jeden z vrcholov nedeľného programu sa odohrá v Historickej radnici o 19:00. Tešiť sa môžete na koncert islandskej jazzfunkovej skupiny **MEZZOFORTE** a v jej zostave sa predstaví aj slovenský bubeník **Martin Valihora**.

O 19:30 tentoraz v kinosále JOJ Cinema 2 uvidíte ďalšiu chuťovku z tohtoročného festivalu v Cannes - film, ktorý súťažil v hlavnej súťaži s názvom **Svetlá budúcnosť**. Talianska komédia režiséra Nanna Morettiho rozpráva o strastiach pri nakrúcaní politického filmu, ktoré hrdinu - režiséra privedú až na pokraj zrútenia. Na Oscara nominovaná dráma **Tiché dievčatko** o hľadaní rodičovskej lásky je dojímavým filmovým zážitkom. S citom nakrútená snímka získala cenu Grand Prix na Berlinale 2022, presne tú, ktorou bola tento rok ocenená aj Mimi slovenskej režisérky Miry Fornay. Írsku drámu ponúkne kinosála JOJ Cinema 1 presne o 20:00.

AMFITEÁTER U. S. STEEL KOŠICE

Víkendovú časť uzavrie projekcia španielskeho hororového filmu **13 vyhánaní diabla** po zotmení o 21:30 na Amfiteátri U. S. Steel Košice. Pre tých, ktorí sa radi boja, to bude dokonalý záver festivalového dňa v kine pod hviezdami.

FESTIVAL FINANČNE PODPORILI:

FESTIVAL JE SPOLUFINANCOVANÝ KOŠICKÝM SAMOSPRAVNÝM KRAJOM Z PROGRAMU TERRA INCOGNITA

ORGANIZÁTOR:

SPOLUORGANIZÁTORI:

HLAVNÍ REKLAMNÍ PARTNERI:

OFICIÁLNY HOTEL:

OFICIÁLNE AUTÁ:

REKLAMNÍ PARTNERI:

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNERI:

MEDIÁLNÍ PARTNERI:

OFICIÁLNI DODÁVATELIA:

PARTNERI:

